

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

Αθήνα, 11 Απριλίου 2022

Αριθ. Πρωτ.: ΔΣΤΕΠ Δ 1030937 ΕΞ 2022

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ ΚΑΙ Ε.Φ.Κ.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ

ΤΜΗΜΑ Δ' - ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

Ταχ. Δ/ση: Καρ. Σερβίας 10, 101 84, Αθήνα

Τηλέφωνο: (+30) 210 – 72.24.770

E-Mail: dstepoffences@aaade.gr

Url: www.aaade.gr

ΕΠΕΙΓΟΝ - ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

ΠΡΟΣ:

Το Υπουργείο Οικονομικών

Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην αριθμ. 1951/1-4-2022 αναφορά κοινοβουλευτικού ελέγχου.
Σχετ: Το αριθμ. 45281 ΕΞ 2022 / 5-4-2022 έγγραφό σας προς τη Γενική Δ/ση Τελωνείων της Α.Α.Δ.Ε.

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού σας, με το οποίο μας διαβιβάσατε την αριθμ. 1951/1-4-2022 αναφορά κοινοβουλευτικού ελέγχου, με συνημμένη την από 27-2-2022 επιστολή του κ. Ανδρέα Κανελλόπουλου, με την οποία εκείνος αιτείται τη λήψη νομοθετικής πρωτοβουλίας για την εφαρμογή της αρχής *ne bis in idem* στις υποθέσεις λαθρεμπορίας των ελληνικών τελωνειακών αρχών, σας αναφέρουμε τα εξής:

1. Η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της 30ής.4.2015 στην υπόθεση Καπετάνιος κλπ. κατά Ελλάδας, που αφορά στην εφαρμογή της αρχής *ne bis in idem* του άρθρου 4 του 7^{ου} Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ, ανατέθηκε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, το οποίο προέβη στην υποβολή της σχετικής νομοθετικής εισήγησης, η οποία οδήγησε στην ψήφιση των διατάξεων του ν. 4745/2020 (ΦΕΚ 214/Α'/6-11-2020).
2. Σε ό,τι αφορά το ανωτέρω ζήτημα, ο νόμος αυτός περιείχε τη διάταξη του άρθρου 32, με τίτλο «Δικονομικές διατάξεις στις υποθέσεις λαθρεμπορίας και φοροδιαφυγής – Τροποποιήσεις του ν. 2960/2001 και του ν. 4174/2013» και τη διάταξη του άρθρου 96, με τίτλο «Μεταβατική διάταξη για την αναστολή των ποινικών υποθέσεων».

Σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, η ποινική διαδικασία αναστέλλεται μέχρι την οριστικοποίηση της διοικητικής πράξης επιβολής της διοικητικής κύρωσης ή μέχρι τη σχετική αμετάκλητη απόφαση του διοικητικού δικαστηρίου, η δε ποινική δικονομική διάταξη αυτή ορίστηκε ότι καταλαμβάνει μόνο τις υποθέσεις λαθρεμπορικών τελωνειακών παραβάσεων που τελέστηκαν από την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης και εφεξής.

3. Όπως αναφέρει η σχετική αιτιολογική έκθεση, «η ρύθμιση αυτή βρίσκεται σε πλήρη αρμονία με την απόφαση 359/2020 της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας, σχετικά με την έννοια και τον τρόπο εφαρμογής της αρχής *ne bis in idem*, με την οποία κρίθηκε ότι η ποινική διαδικασία περί λαθρεμπορίας προϋποθέτει, καταρχήν, την έκδοση σχετικής διοικητικής καταλογιστικής πράξεως, εξοπλισμένης με το τεκμήριο νομιμότητας, το οποίο μπορεί να ανατραπεί (εν όλω ή εν μέρει) μόνον μέσω της ακυρώσεως ή της τροποποιήσεώς της από τον διοικητικό δικαστή, που είναι, κατά το Σύνταγμα, ο «φυσικός» δικαστής του ελέγχου του νόμου και ουσία βασίμου της. Έτσι, ο ποινικός δικαστής, όταν θα επιλαμβάνεται της υπόθεσης, θα έχει πλέον στη διάθεσή του την αμετάκλητη κρίση του διοικητικού δικαστή ως προς τη νομιμότητα της καταλογιστικής πράξεως, η οποία είναι κρίσιμη τόσο για την καταδίκη ή την απαλλαγή του κατηγορούμενου, όσο και για την επιμέτρηση της ποινής σύμφωνα με τα κριτήρια που έχουν τεθεί από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου».
4. Επίσης, το Υπουργείο Δικαιοσύνης είχε επιληφθεί και της συμμόρφωσης της εθνικής μας νομοθεσίας με την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της 13ης-7-2010 στην υπόθεση Σταυρόπουλος κατά Ελλάδας. Με νομοθετική εισήγηση του Υπουργείου Δικαιοσύνης, η οποία περιλαμβανόταν στη διάταξη του άρθρου 17 του ν. 4446/2016, πραγματοποιήθηκε τροποποίηση του άρθρου 5 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, ώστε να δεσμεύονται τα διοικητικά δικαστήρια, όχι μόνο από τις αμετάκλητες καταδικαστικές αποφάσεις των ποινικών δικαστηρίων, αλλά και από τις αμετάκλητες αθωωτικές αποφάσεις και από τα αμετάκλητα απαλλακτικά βουλεύματα, εκτός αν η απαλλαγή στηρίχθηκε στην έλλειψη αντικειμενικών ή υποκειμενικών στοιχείων που δεν αποτελούν προϋπόθεση της διοικητικής παράβασης.
- Σημειώνεται ότι η ως άνω διάταξη προβλέπει τη δέσμευση μόνο των διοικητικών δικαστηρίων από τις ποινικές αποφάσεις και όχι τη δέσμευση των οργάνων της διοίκησης. Συναφής με το ζήτημα είναι και η αριθμ. 212/2017 γνωμοδότηση του Γ' Τμήματος του Ν.Σ.Κ., η οποία εκδόθηκε σε απάντηση ερωτήματος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με την οποία οι αμετάκλητες αθωωτικές αποφάσεις των ποινικών δικαστηρίων και τα αμετάκλητα απαλλακτικά βουλεύματα δεν δεσμεύουν τη Διοίκηση.
5. Κατόπιν των ανωτέρω, σας αναφέρουμε ότι δεν θεωρούμε ορθή την υποβολή νομοθετικής εισήγησης εκ μέρους της Α.Α.Δ.Ε. προς το Υπουργείο Οικονομικών, με περιεχόμενο αντίθετο με τη διάταξη των άρθρων 32 και 96 του ν. 4745/2020, που κατήρτισε το Υπουργείο Δικαιοσύνης, δηλαδή με περιεχόμενο που να καταργεί την αναγνώριση του διοικητικού δικαστή ως «φυσικού δικαστή» για τον έλεγχο του νόμου και ουσία βασίμου της, εξοπλισμένης με τεκμήριο νομιμότητας, καταλογιστικής πράξης, κατά μείζονα δε λόγο δεν θεωρούμε ορθή την πρόσδοση αναδρομικότητας σε μία τέτοια διάταξη.

**Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΑΓΓΕΛΟΣ ΛΥΜΠΕΡΗΣ**

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Διοικητή Α.Α.Δ.Ε.
2. Αυτοτελές Τμήμα Υποστήριξης της Γεν. Δ/σης Τελωνείων και Ε.Φ.Κ.